

Szerkesztési iroda: Fischel Pálos... Kiadóhivatal: Fischel Pálos...

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap

Előfizetési árak: Égész évre... Egyes szám 10 kr.

Megjelenik Csáktornyan hetenkint egyszer: vasárnap.

Ünnepe fel - kicsinyje, nagyjé... Egységben harmonizál.

A magyar nemzet nyolcz század óta híven apólia szívében a kegyelet és hála érzetét Szent István első apostoli királynak iránt.

Mire e sorok napvilágot látnak, a hajnal rég meghozta bíbor szárnyain az ország nagy napját.

A történet műszája sok szép, sok dicső napot jegyezti fel létünk lapjaira, de oly szepet és oly dicsőt, mint a milyen ez a nap, talán egyik sem!

Vegyük le azt a nyolczszáznyolczvankhat éves fátyolt, lássuk csak lelki szemekkel azt az ezredik évet!

A magyar nemzet történetéből tudjuk, hogy Szt. István 999-ik év végefel Rómába küldötte Asztrik pápököt a korona- és királyi címért.

Az anyaszentegyház főkörményzője, II. Szilveszter pápa volt, ki nagy örömmel fogadta a követeket és megerősítette Istvánnak egyházi intézkedéseit.

Az éresek és követészek, midőn visszatértek Rómából, Szt. István összegyűjtötte nemzetenek színet Esterzombá és magát Domonkos első esztergomi érsek által 1000-ik

év aug. 15-én megkoronáztatta. Koronázás után nemzeti gyűlést tartott s azután elkezdte országát alkotmányosan rendezni.

De e mellett a kereszténységet is ápolta, mint apostoli király böles egyházi intézkedésekkel és törvényeket hozott. Pápököket, zárdákat s nevelő intézeteket alapított.

Legfőbb vágya az volt, hogy az ország népe egymással békében éljenek. Szt. István ezt éli érte. mert alkotmányos és polgári intézkedéseivel kilencz száz évesek ide s tova, de élnek ma is.

Mindezen nagy és dicső munkák mellett Szt. István orozva akarék meggyilkolni, de a hatalmas Ur örökösét fölötté.

István már kelegal is meg volt törve, és 1038-ban aug. 15-én, koronázatása évnapján, az örök hazába költözött.

Ünnepeljük meg tehát ez emléknapot kedves olvasó a nagy királvhoz méltóan, s esküdjünk meg e nagy ünnepe apostoli királynak emlékére mindnyájan, hogy minden ekövetünk hogy az általa számunkra alapított állam a sokat hányatott édes magyar haza, hatalmas, művelt s örök legyen.

Esperance.

Néhány élti megjegyzés a magyarosodáshoz

Édes ötröm töltheti el minden magyar szívét és lelkét a magyar nyelv tanítása által.

nak, olt az izmosodás, erősödés, virágzás és gyümölcsözés magától jó.

Egy sok nyelvű országban a tett, gondolkodás, érzelem oly motívum kban nyilvánul, mely egy nemzet hatalmas nagyranövésének a legkedvezőbb időben is csak lassító körülménye lehet.

Más szerencsésebb t. i. politika'lag, számlák, geographiai fekvés- és történelmileg kedvezőbb körülmények közt élnek nemzettek, kik kezdetül maguk inézik saját sorsukat az államnyelv által.

E lap keretében, mely mint neve mutatja Muraköz és hozzá rokonylívű vend-vidék érkeik képviseli a sajtóban, most sem csak'om, sem szándékomban az érintet tárgy methodikáját fejlejtenei - végezik és teljesítik a tanítók praktike az iskolában.

Ebből tehát az a tanulság, hogy a horvát ajkúak nagy része nem idegenkedik a magyar szókól, csak alkalom s utmutatás adassék nekí az iskolából kilépte után is a magyar nyelv gyala.

ama mennyiségét, melylyel az egyszerűbb igényekkel megelőző foglalkozás megkedvezőbb éretteket mondjuk; azonban az élet, helyesebben a társadalom van hivatva arra, hogy oly utómódon idomítsa, alakítsa lelkitehetségeit, mely után teljessen kiforrva megérdemli az „eret” honpo'gar nyelvet.

A horvát tanuló a magyar nyelvet egyenlő tantárgynak tekinti a többivel; csak addig tanulja s beszéli é dekkel, míg iskolába jár.

A nép nem látja be az országos vagy közigazgatási nyelv fontosságát a házson szempontról sem azonban ha városban kell ügyvédeknek, mint a menyinyben perének összees költsége kerül.

Ebből tehát az a tanulság, hogy a horvát ajkúak nagy része nem idegenkedik a magyar szókól, csak alkalom s utmutatás adassék nekí az iskolából kilépte után is a magyar nyelv gyala.

TARGZA.

A hervadt rózsza. - Novella a szabadságharcból. - Horváth Gyulától.

Rég volt tán? ... Oh nem... Álom volt? ... Igen is valóság, melynek elküvés bizonyítéka azon élők kevese, akik láták midőn egy hatalmas fenyar ölelte át az eget.

a felénk hold is kidugia halvány arcát, s egyszerre az egész vidék büvös ezüst színben játszik... Komjáthi Gábor házában gyönyörűen kifaragott márványtábláján asztal körül a háromtag család ül.

Ugyan édes anyuk, ne hagyjon itt minket, hisz mi megörültünk ha azt találók ballani, hogy a csatában elesett. Oh Isenem! Isenem!

A mai nemzedék nem panaszodhatik, hogy nem élt változatos életet. Hej! kijutott a történet eseményeiből elég busán. Ezen új korunknak bölcsőjét a forradalom ringató, élete rövid volt, de halála fényes, s ment általa támadt a szabadság.

— En varrtam ám rá édes atyus a betűket, szolgál meg a hájos krisolítli ezüstcsengésű hangja... E perczben halk kopogás hallatszik az ajtón.

— Szabad! — Az ajtó nyílik és Zátonyi Elemér lép be anyjával... Elemér rögtön Margitnál terem és egy csattanós csókoló nyom annak éjajékára.

— Nézd csak szerelmem e korán ki nyílt rózsát, mi szép, mily illatos. Átdónom nekéd, mint buszáznak ereklyéjét. Te jól tudod, hogy imádcakid, képed szívem templomában oltár, de ezen templomban egy csalénlyolt környezett szentesség is van.

— De nézd csak ezt a zászlót, a menyasszonyod készíttelte... — Igen, az én kedves kis Magykám? Ha már ilyen anyagi szelven segédnek az elszánt munkában, lehetne a vasaszt! Illy Orleans! is egy nő D Arc Janka mentette meg.

— A szép leányt mint szemlelel csak keresven szokott. Elemér, hogy a kinos jekentek végei vessen, kikerte Margitot a kertbe... Ámint a kertben a lágoshoz vezető úton haladnánk a hold fényénél a melegágyban egy korán kiílyt rózsza tinti Elemér szemében.

— Nézd csak szerelmem e korán ki nyílt rózsát, mi szép, mily illatos. Átdónom nekéd, mint buszáznak ereklyéjét. Te jól tudod, hogy imádcakid, képed szívem templomában oltár, de ezen templomban egy csalénlyolt környezett szentesség is van.

1849. február havának utolsó napján az épkirály már leáldozóban volt, s csak vérsíros palástja volt látható. Lassan - lassan - és in magával vonák, s a korán reggel, száműzött csillagok leghátrabbja: az esztáhnai csillag már a boltozaton ragyog. majd

Arverést hírdetm. kivonat.

A csáktornyai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint évr. Márcséc 2 Györgyné és szeszertől lakosnak, néhai Szermek Lőrincz örökösai végrehajtást szenvedettek ellen 45 frt. tóke s jár. iránti végrehajtási ügyében a nagy-kauzissai kir. törvényszék területéhez tartozó csáktornyai kir. járásbírósg területén lévő a gardinoveci 20. sztkjvben fekvő A 21 hrsz. ingatlan ugy a hozzá tartozó legelő s erdő illetmény 358 frta, az 155 hrsz. ingatlan 26 frta, az 158 hrsz. ingatlan 111 frta a 253 hrsz. ingatlan 197 frta a 360 hrsz. ingatlan 86 frta, a 766 hrsz. ingatlan 295 frta, az 1131 hrsz.

ingatlan 121 frta, az 1137 hrsz. ingatlan 85 frta, a 684 hrsz. ingatlan 70 frta, a 714 hrsz. ingatlan 66 frta az 1176 hrsz. ingatlan 70 frta s így összesen 1480 frta becslött ingatlanok s tartozékai folyó évi szeptember hó 13. napján d. e. 10 órákor Gardinovec község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapítandó kiküldési áron alul is eladati fognak
Az árverezói szándékozók tartoznak az ingatlanok kiküldési árának 10%, vagyis 148 frtot készpénzben vagy az 1881 évi LX t. cz. 42 §-ában előírt óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni, a többi feltételek a bíróságnál megtekinthetők.
Kelt Csáktornyan a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1886 évi májushó 5-ik napján. 418 1-1.

Arverést hírdetm. kivonat

A csáktornyai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint Baráth János mura-szerdahelyi lakosnak, Meznarić Ferencz né szül: Vársics Katalin mura szerdahelyi lakos végrehajtást szenvedett ellen 55 frt. 08 kr. tóke s jár. iránti végrehajtási ügyében a nagy-kauzissai kir. törvényszék területéhez tartozó csáktornyai kir. járásbírósg területén lévő a mura szerdahelyi 677 sztkjvben fekvő A 137 b hrsz. alatt felvett ingatlan ugy a hozzá tartozó legelő és erdő illetmény 264 frta, a mura-szerdahelyi 634 sztkjvben A 291 a. hrsz. ingatlan 22 frta, a mura-szerdahelyi 682 sztkjvben 479 j. hrsz. ingatlan 56 frta, 1663 a. hrsz. ingatlan 27 frta, 2103 b. hrsz. ingatlan 7 frta, 2490 b. hrsz. ingatlan 16 frta, 2580 b. hrsz. ingatlan 19 frta, a mura-szerdahelyi 634 sztkjvben 479 a. hrsz. ingatlan 56 frta, 782 j. hrsz. ingatlan 27 frta, a 2151 b. hrsz. ingatlan 23 frta, a mura szerdahelyi 679 sztkjvben 367 b. hrsz. ingatlan 108 frta, a mura-szerdahelyi 678 sztkjvben 545 b. hrsz. ingatlan 26 frta, a mura-szerdahelyi 680 sztkjvben 566 b. hrsz. ingatlan 84 frta a mura-szerdahelyi 681 sztkjvben 659 b. hrsz. ingatlan 16 frta, a VI hegykerületi 244 sztkjvben A 849 hrsz. ingatlan 18 frta s így összesen 769 frta becslött ingatlanok s tartozékai
folyó évi szeptember hó 10-ik napján d. e 10 órákor

Mura-szerdahely község házánál a mura-szerdahelyi községben foglalt ingatlanokra vonatkozó, a VI-ik hegykerületi község házánál d. u. 3 órákor a VI-ik hegykerületi ingatlanra vonatkozólag megtartandó nyilvános árverésen megállapítandó kiküldési áron alul is eladati fognak.
Az árverezési szándékozók tartoznak az ingatlanok kiküldési árának 10%, vagyis 76 frt 90 kr. készpénzben, vagy az 1881 évi LX t. cz. 42 §-ában előírt óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni, a többi feltételek a bíróságnál megtekinthetők.
Kelt Csáktornyan a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1886 évi májushó 6-án

Mnoge svejedočbe prvih medicinskih autoritetah. Kolajne raznih izložbah
KROZ 40 GOD. PROKUZANA!
e kr. austr. izklj. poslat prvá ameríkanska i englezka patentirana
ANATHERINSKA VODA ZA ZUBE I USTA
OD
dra J. G. Poppa, e kr. dvorskoga zubara
Beč I. Bognergasse broj 2.
Ovaj izvrstni preparat prokročio si put i našao prodju i izvan Europe tečajem 40 godina svoga obitanka Osobito djelovao je uporabom proti ZUBOBOLJI SVAKE VRSTI proti sim bolestim mekih dielovah ustah. Kijavajućim zubim. Iahko krvarećim bolestim desnim, gniloći i skorbutu. Razvira slinu s togu se ne može zahvatiti okolina na zubih. djeluje ugodno friško u ustih te temeljito odstranjuje n-ugodan dah. koji se radja od umjetnih ili bolestim zubih- od jelah ili od pusenja. Oihakojuje probijanj zubih kod djece i neobhodno potreban je kod porabe mineralnih vodah: Osobito dobra je ta voda za grkljanje kod kroničkih vrata i proti ditteriji.
Svejedoch visokih ličkih autoritetah priznale su neskođljivost i preporučivost anaterinske vode, te se lista propisuje kao liek od mnogih renomiranih liečnikah
Za uspjeh jamci se ako se točno vrši propis uporabe.
Velika staklenka stoji 1 for. 40 nvč. srednja 1 for. mala 50 nvč.
C. kr. dvorskoga zubara dra. POPPA
Zubni praak. čini da i najerniji zubi postanu bijeli kao biser. Ciena 63 nvč.
Zubna-pasta. (tjesto), najlinija zubna pasta. izvrstno vrstnoće, sa jakim mirisom u kutijah usvežuje usta ugodnim mirisom. 1 for. 22 nvč.
Zubna-pasta aromatička, poboljšana sa jakim mirisom, čini da zubi posve obiele, Ciena 35 nvč.
Zubna-plomba. (zatrva), praktično sigurno sredstvo kojom si može svaki sam uplje zube plombirati. Ciena 1 for.
Biljni sapun od dra. Poppa Kroz 18 godina najboljim uspjehom rabljeno proti osutkom kože svake vrsti, napose proti ježenju kože. lišaju gruntu, perutku na glavi ili na bradi, nazebnom otoku, znojnim nogam i proti srahu. Ciena 30 nvč.
Velestovano obćinstvo umoljava se, neka napose zahtjeva preparate c. kr. dvorskoga zubara dr. Poppa i neka uzme samo one, koje su providjene majom zasitnom biljegom.
Mnogi patvorci i razprodavatelji u Beču, Zagrebu i Inspruku nanovo su osudjenj na znatne novčane globe supbenim putem.
Pismene naručbe obavljaju se točno uz pouzdeće iznosa.
Može se DOBITI: Vu Čakovcu vu Gőncz Lajosevoj apoteki, pri Strahiji, i Mayrsoćak L. i Heinrich M. Vu Priloku vu Siposevoj apoteki; Vu Letenji vu Kaliwodavej apoteki. Vu M. Szoboti vu Bőlesevoj apoteki. Vu Lendavi Vu Kisevoj apoteki. Vu V. Kaniživi Mandekovej Pragerovj i Bellusevoj apoteki vu Varazdinu vu Kussiovoj Riedelovj i Kräuterlehevoj apoteki. Vu Ludbreg vu Kohnvoj apoteki. Vu Koprivnici vu Werlievoj apoteki. 386 2-3

Radeini savanyukut-gyógyfürdő
2 órányia Luttenbergtól. A Radeini víz és fürdő a legjobb gyógyhatással bír: kőszvény, epehólyag, vesebaj, gyonmorbai, migrigedaganatok és nőbántalmakra.
A Radeini savanyuviz összehasonlítása más savanyuvizekkel
Radeini 91797; Petanczka 80449; Gieszházi 43793.
Egy fürdő 30 kr. Életek és utatok jó és olcsó áron, Szobák naponként 30, 40, 50, és 60 kr-ért.
A radeini savanyu víz friss töltsében kapható Csáktornyan: Todor József-nél Varazsdon: Moses M.-nél.

Radeinska kisela voda i kupelište
2 vure daleko od Luttenberga.
Radeinska voda i kupelište ima najbolju lekovitu jakost proti: ulozj (gih.) skrofelom, zućnom betegu, bubreznoj, teludabnoj, i ženskoj bolesti.
Srvanjivanje radeinske vode s drugimi kiseji vodami;
Radeinska 91797 Petanczka 80.449 Gieszházi 43.793.
Jedno kupelište 30 kr. Pitje i jelo je dobro i fal.
Jedna soba na dan po 30, 40, 50 i 60 kr. 388 12-20

KITŰNŐ MINŐSÉGŰ
budai vörös borok
Erling Jozsef ismert nagy-szőőlőkészítői székéből kaphatók Csáktornyan kizárólag
Szeivert Antal vendéglőjében
ÁRAK: Szehegyi: egy liter 80 kr.
Kabinét: " 1 ft - -
Perle (gyöngy) " 1 ft 20 kr.
Kaphatok fél literes palaezokokban is. 411 4-*

C A C A O
és CSOKOLADÉ
VICTOR SCHMIDT & SÖHNE-től
melyek az első bécsi szakács-művészeti kiállításon a legfőbb díjjal, a díszokmányal lőnék kitüntetve. Valódi egyedül csak a mi hatóságilag bejegyzett védjegyünkkel és cégünkkel ellátott. Kaphatók valamennyi előbbkelő fűszerkereskedésben és csemege áruhelyeken valamint Csáktornyan:
STRAHIA TESTVÉREK és TODOR JÓZSEF urak kereskedésében.
Vidékre postautánvéllel küldetik.
Victor Schmidt & Söhne,
cs. k. orsz. szab. gyárosok. Gyár és központi székhelyes:
Bécs, IV. Allogasse Nr. 48* (nächst dem Südbahnhof) 406 6-52.

HERLINGER M.
Alapítottott 1873. évben. Alapítottott 1873. évben.
óras és ékszerész Csáktornyan.
Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű órák, arany, ezüstárak és ékszerekből legfin. kiállítva, a tárgyak mindegyike a cs. k. fémjelző hivatal által felülvizsgálva és fémjelzeve van.
Mindennemű
R É G I ÓRÁKAT
arany- és ezüst tárgyakat javítás végett jót állás mellett, elvállalok.
Régi tárgyak eszerbe a legmagasabb árban átvétetnek.
NB: Bátorodom még jól berendezett optikai áruháromat is a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani. 209 77-
Vidéki megrendelések lelkismerősen és pontosan eszközöztetnek.